

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Asker kommune
Katrineåsveien 20
3440 RØYKEN

Deres ref
22/18213-1

Vår ref
22/6788-2

Dato
25. mai 2023

Spørsmål til departementet om forholdet mellom ledningsregistreringsforskriften og byggesaksbehandlingen

Vi viser til deres brev av 18.10.2022. Departementet beklager at det har tatt lang tid å besvare brevet.

I brevet reises spørsmålet om det kan inntas som et vilkår i rammetillatelse eller igangsettingstillatelse etter plan- og bygningsloven, at tiltakshaver har levert dokumentasjon for stikkledning til VA-etaten etter i henhold til ledningsregistreringsforskriften § 4 siste ledd.

Dersom svaret er ja, spørres det samtidig om manglende oppfyllelse av dokumentasjonskravet vil være til hinder for utstedelse av ferdigattest eller midlertidig brukstillatelse, også i de tilfeller hvor tiltakshaver rent faktisk har koblet seg til den offentlige VA-ledningen.

Til sist spørres det om at dersom det ikke vil kunne stilles vilkår eller krav inn i byggesaken – hvordan skal da innkreving av nevnte dokumentasjon følges opp?

Departementets vurdering

Ledningsforskriften

Som kjent går det frem av ledningsregistreringsforskriften, jf. pbl. § 2-3, at VA-etaten i kommunen kan nekte tilkobling til hovedledning inntil eier av stikkledning dokumenterer plasseringen av denne i grunnen. Bestemmelsen står i § 4 tredje ledd, og lyder som følger:

Før stikkledning koples til allmennyttig ledningsanlegg, kan ledningseieren kreve at eier av stikkledningen stedfester og dokumenterer stikkledningen i henhold til standard utgitt av Statens kartverk eller likeverdig internasjonalt akseptert standard.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Planavdelingen

Saksbehandler
Magnar Danielsen
22 24 59 58

Ved utarbeidelsen av forskriften var det forutsatt at plikter og rettigheter etter bestemmelsene i denne ikke skulle endre gjeldende rett i øvrige deler av loven. Det fremgår også av lovforarbeidene til plan- og bygningsloven § 2-3, som hjemler forskriften, at plan- og bygningsmyndigheten ikke skulle ha noen oppgaver knyttet til § 2-3. Vi viser her til Prop. 110 (2016-2017) side 25:

Departementet finner heller ikke grunnlag for å innføre klageordning og tilhørende håndhevingsbestemmelse, jf. høringsforslaget sjuende ledd andre punktum og § 2-4. Isolert sett kan det være behov for å håndheve kravene til dokumentasjon og utlevering av opplysninger, men når det ikke opprettes et ledningseierregister vil det ikke være noe generelt myndighetsorgan som er egnet til å behandle klager eller kontrollere etterlevelsen av bestemmelsene. Manglende etterlevelse av § 2-3 vil kunne påklages etter forvaltningsloven for anleggseiere som er omfattet av den loven.

Forarbeidene omhandler kun klage og håndheving, og ikke forholdet til midlertidig brukstillatelse og ferdigattest.

Byggesaksbehandling

Departementet viser til tidligere uttalelser vedrørende krav til dokumentasjon i byggesaken (særlig 16/2873) og i forbindelse med ferdigattest (15/258).

Det følger blant annet av uttalelsen i 16/2873:

Ved en fullstendig søknad om tillatelse skal kommunen innenfor fristene fastsatt i plan- og bygningsloven (pbl.) § 21-7 gi tillatelse dersom tiltaket det søkes om ikke er i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven, jf. pbl. § 21-4 første ledd. Etter pbl. § 21-4 følger det også at kommunen i saksbehandlingen skal legge til grunn opplysninger fra tiltakshaver eller ansvarlig foretak om at tiltaket oppfyller tekniske krav. Med «tekniske krav» menes tekniske krav til tiltaket som følger av plan- og bygningsloven og byggteknisk forskrift. Dette innebærer at kommunen ved søknadsbehandlingen skal vurdere de ytre rammene til tiltaket, som for eksempel kravet til vannforsyning og avløp etter pbl. §§ 27-1 og 27-2.

Departementet anser ikke at kravene i ledningsforskriften er krav til tiltaket når det søkes om byggetillatelse.

Når det gjelder dokumentasjon i forbindelse med søknad om ferdigattest, står det blant annet i sak 15/285:

Vilkårene for å få ferdigattest er at "nødvendig sluttokumentasjon og erklæring om ferdigstillelse fra tiltakshaver eller ansvarlig søker" foreligger, jf. pbl. § 21-10. I § 21-10 tredje ledd fremkommer det at: "Sluttokumentasjonen skal vise at tiltaket er utført i samsvar med tillatelsen og bestemmelser i eller i medhold av denne lov".

Bestemmelsen er nærmere omtalt i Ot.prp. nr. 45 (2007-2008) pkt. 7.5.7.2 og presisert i byggesaksforskriften (SAK) § 8-1. Sluttokumentasjonen skal altså vise at tiltaket er utført i samsvar med tillatelser og bestemmelser i plan- og bygningsloven.

Når plikten til innsendelse av ferdigmelding av vann- og avløpsanlegg ikke følger av plan- og bygningsloven, kan departementet ikke se at manglende innsendelse av dette, medfører at sluttokumentasjonen er mangelfull. Manglende innsendelse av

ferdigmelding for vann- og avløpsanlegg kan derfor ikke benyttes som grunnlag for å avslå en søknad om ferdigattest.

Avsluttende merknader

Det følger av ovennevnte uttalelser at departementet i 2015 og 2016 mente det ikke kan kreves særskilt, konkret dokumentasjon for VA-anlegg, ut over det som gjelder for andre tiltak og funksjoner. Ledningsforskriften er vedtatt etter dette. Departementet kan imidlertid ikke se at forskriften endrer muligheten for å stille krav i byggesaken, jf. omtalen av ledningsforskriften ovenfor.

Med hilsen

Pål A. Frostad Lorentzen (e.f.)
avdelingsdirektør

Magnar Danielsen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer